

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі

Шифр та назва спеціальності
136 – Металургія

Інститут
ННІ Міжнародної освіти

Освітня програма
Металургія

Кафедра
Міжкультурної комунікації та іноземної мови
(276)

Рівень освіти
Третій (доктор філософії)

Тип дисципліни
Освітньо-професійна, Обов'язкова

Семестр
1,2

Мова викладання
Англійська

Викладачі, розробники

Сергеєва Тетяна Вікторівна,

tetyana.sergeyeva@kpi.edu.ua

Професор, доктор наук (педагогічна психологія), завідувач кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови НТУ «ХПІ». Провідний фахівець у галузі забезпечення ефективності освітньої діяльності. Автор інноваційних освітніх технологій з використанням екогуманістичного, мета-когнітивного та мультидисциплінарного підходів. Досліджує можливості штучного інтелекту та е-навчання на основі моделювання мислення людини. Створила 21 е-курс, спрямований на когнітивний та особистісний розвиток студентів в процесі оволодіння цільовою дисципліною. Розробила технологію комплексного оцінювання, відзначену Єврокомісією. Автор понад 205 публікацій. Читає лекції як запрошений професор в університетах Франції, Німеччини, Італії та Великої Британії. Автор і координатор 12 міжнародних грантових проектів ЄС, Tempus, Erasmus+K2, Erasmus+K1, Horizon, пов'язаних зі сталим розвитком, е - навчанням, розвитком HR, університетськими стартапами. Проводила дослідження у Кембриджському університеті за запрошенням Королівського коледжу. Відзначена багатьма академічними нагородами. Провідний лектор з дисциплін: «Іноземна мова в наукових дослідженнях», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі», «Лідерство та командна робота», «Еко-Гуманістична технологія саморозвитку», «Мотивація», «Стратегії евалюації», «Оцінка та вимір успіху», «Психологія саморозвитку», «Стратегії прийняття рішень», «Синергетична взаємодія екосистем».

Турлакова Наталя Борисівна

Natalya.Turlakova@khpi.edu.ua

Кандидат психологічних наук (педагогічна психологія), доцент кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови.

Досвід роботи – 27 років. Автор понад 67 наукових та навчально-методичних праць, присвячених інноваційним технологіям навчання, змішаному та е-навчанню, когнітивному розвитку студентів. Має багаторічний досвід роботи в міжнародних науково-освітніх проектах ЄС, в тому числі в проектах Tempus та Erasmus+, присвячених сталому розвитку, е-навчанню, розвитку людських ресурсів. Провідний лектор з дисциплін: «Іноземна мова», «Ділова іноземна мова», «Іноземна мова в наукових дослідженнях», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі», «Лідерство та командна робота».

Томілін Олександр Михайлович

Olexandr.Tomilin@khpi.edu.ua

Кандидат філологічних наук, професор кафедри міжкультурної комунікації та іноземної мови. Досвід роботи – 34 роки. Автор понад 48 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Основи теорії комунікації», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Ділова іноземна мова», «Теорія і практика перекладу», «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі».

[Детальніше про викладачів на сайті кафедри
https://web.kpi.kharkov.ua/mkia/vykladachi](https://web.kpi.kharkov.ua/mkia/vykladachi)

Загальна інформація

Анотація

Вивчення іноземних мов є необхідною і невід'ємною складовою частиною загальноосвітньої професійної підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Це зумовлено інтернаціоналізацією наукового середовища, розвитком співпраці фахівців і вчених на глобальному рівні і розширенням сфери наукового дискурсу в сучасній комунікації. Тому при вивченні іноземної мови пріоритетним є знання структур і стратегій наукового дискурсу, форм і засобів комунікації, а також вміння ними оперувати.

Запропонований онлайн курс є системним е-курсом з підготовки до складання іспиту з англійської мови FCE на рівень B2. Оволодіння англійською мовою на рівні B2 дає можливість проведення науково-дослідницької роботи та професійної діяльності в міжнародному середовищі. Таким чином, курс носить професійно-орієнтований та комунікативний характер.

Мета та цілі дисципліни

Ціллю курсу є формування у здобувачів вищої освіти мовленнєвої компетентності на рівні B2, як засобу, що забезпечує умови для розширення можливостей науково-дослідницької, професійної, соціальної і особистісно значущої діяльності у глобальному вимірі. Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі» є розвинути у аспірантів академічну й професійно-орієнтовану комунікативну мовленнєву

компетентність, щоб дати їм можливість проводити наукові дослідження й представити результати цього дослідження іноземною мовою (усно і письмово).

Формат занять

Практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - іспит

Компетентності

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність спілкуватися іноземною мовою в професійній сфері і науковому середовищі, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

Результати навчання

Опанувати іноземну мову в обсязі, достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою на рівні B2 в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності. Розуміти ідеї та відповідну фактичну інформацію в ході лекцій, офіційних доповідей, наукових дебатів, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю; робити деталізований захист презентації за темою дослідження, з урахуванням аудиторії й наміру спілкування; поєднувати висловлювання в чіткий, логічний дискурс, користуючись засобами логічного зв'язку; використовувати відповідні правила презентації; брати активну участь в обговореннях, семінарах, практичних заняттях, дискусіях за темою дослідження, використовуючи ефективні інтерактивні стратегії; розуміти автентичні тексти з метою пошуку інформації, пов'язаної з майбутнім дослідженням, виділяти деталі, позицію та точку зору автора, комунікативні наслідки письмового висловлювання; писати детальні творчі роботи й звіти в стандартному форматі; письмово пояснювати/порівнювати графічну інформацію; резюмувати, перефразувати, синтезувати ідеї із різних джерел; письмово оформлювати своє дослідження, дотримуючись академічних вимог.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 240 год. (8 кредитів ECTS): практичні заняття - 80 год., самостійна робота – 160 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Рівень освіти-магістр.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Методи викладання іноземної мови для аспірантів спрямовані на формування науково-дослідницької та професійної компетентностей через інтерактивні завдання, що сприяють усвідомленню сенсу науково-професійної діяльності в контексті потреб сучасного світу. Завдання побудовані системно таким чином, щоб знання трансформувалися в актуальні уміння, навички і здібності здобувачів.

Готовність до успішного складання іспиту на рівні B2 забезпечується завдяки налаштуванню індивідуальної програми навчання, оптимальної кількості практик та інноваційним мнемотехнікам. Мнемотехніки розроблено у форматах ментальних карт, матриць скролінгу, інтерактивних словників для мимовільного запам'ятовування великих обсягів навчального матеріалу з метою автоматизації навичок та їх використання у реальній комунікації.

Формат завдань дозволяє їх доопрацювання на навчальній платформі в зручному індивідуальному режимі, що істотно збільшує час навчання і автоматизації навичок, якого не вистачає на заняттях в аудиторіях. Кожне завдання забезпечено підтримкою відповідно до концепції «Навчаюсь навчатися», що охоплює мету, спосіб рішення і самооцінювання, а також корисні слова і вирази для здійснення комунікації. Одночасно завдання спрямовані на розвиток гіпотетичного і критичного мислення та організовані таким чином, щоб сприяти ефективному засвоєнню і запам'ятовуванню навчального матеріалу.

Розвиток мовленнєвої компетентності (читання, аудіювання, письмове і усне спілкування) здійснюється в процесі рішення науково- професійних завдань, що орієнтовані на рівень B2 володіння іноземною мовою.

В межах дисципліни «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі» забезпечується розвиток інтегральних, когнітивних, комунікативних, практичних компетентностей аспіранта разом зі здатністю до саморозвитку і автономності.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Лекційні заняття не передбачені.

Теми практичних занять

Семестр 1

Заняття 1. Тема 1 Vtc- Good life plan/ Тема1Gtc- Present tenses

Present simple; present continuous; state verbs

Заняття 2.Тема 2 Vtc- Earth, sea and sky/ Тема 2 Gtc- Past tenses

Past simple; past continuous; *used to* (and *to be used to*); *would*

Заняття 3. Тема 3 Vtc- Sound waves/ Тема 3 Gtc- Present perfect and past simple

Present perfect simple and past simple; present perfect simple and continuous

Заняття 4.Тема 4 Vtc- Highs and lows/ Тема 4 Gtc- Past perfect

Past perfect simple and continuous

Заняття 5. Тема 5 Vtc- Looking back// Test one/ Тема 5 Gtc- Future 1

Present tenses for future; *will*; future continuous

Заняття 6.Тема 6 Vtc- Getting the message across/ Тема 6 Gtc-Future 2

Going to; future in the past; present after time adverbs; future perfect; *to be about to*

Заняття 7. Тема 7 Vtc –The world of work/ Тема 7 Gtc- Adjectives

Comparative and superlative adjectives; position, order; adjectives ending in *-ing* and *-ed*

Заняття 8.Тема 8 Vtc -Everyone's different/ Тема 8 Gtc- Adverbs

Formation; adverbs and adjectives easily confused; comparative and superlative adverbs; modifiers; position

Заняття 9. Тема 9 Vtc –Get active/ Тема 9 Gtc- Questions

Yes/ No questions; short answers; question words; question tags; agreeing

Заняття 10.Тема 10 Vtc –My world//Test two/ Тема 10 Gtc- Countable and uncountable nouns; articles

Countable and uncountable nouns; *a(n)*, *the* and no article; special uses of articles

Заняття 11. Тема 11Vtc –Moving around/ Тема 11 Gtc- Pronouns and determiners

Possessives; reflexive pronouns; *each other* etc., *there* and *it*; *someone* etc., *all*, *most*, *some* and *none*; *each* and *every*; *both*, *neither* etc.

Заняття 12.Тема 12 Vtc –Time off/Тема 12 Gtc- Modals

Use of modals; obligation; necessity; permission; requests; offers; suggestions; orders; advice; ability; deduction; certainty and possibility; expectations

Заняття 13.Тема 13 Vtc –Around town/Тема 13 Gtc- The passive

To have something done

Заняття 14.Тема 14 Vtc –Shared tastes/ Тема 14 Gtc- Reported speech

Tense changes in reported speech; reporting in the same tense; verbs used for reporting; reporting questions

Заняття 15. Тема 15 Vtc –Media mania// Test three/Тема 15 Gtc- The *to* infinitive and *-ing*

Verb+*to* infinitive; verb+ infinitive without *to*; verb+ *-ing*; verb+ object+*to* infinitive; verb+ *that*; adjectives

Заняття 16.Тема 16 Vtc –Stages of life/Тема 16 Gtc- Phrasal verbs

Meaning and form; verb+preposition; verb+ adverb; verb+preposition+adverb

Заняття 17. Тема 17 Vtc-Shopping in style/Тема 17 Gtc- Conditionals

Zero, first, second and third conditionals; mixed conditionals

Unless; *in case*; *as/ so long as*; *provided that*; *I wish/ if only*; *it's time*; *I'd rather*; *otherwise/ or else*

Заняття 18.Тема 18 Vtc –Home territory/Тема 18 Gtc- Prepositions

Prepositions of place and time; prepositions which follow verbs and adjectives; prepositions to express *who*, *how* and *why*; expressions with prepositions

Заняття 19. Тема 19 Vtc –Green planet/Тема 19 Gtc- Relative clauses
Defining and non-defining relative clauses; relative pronouns and prepositions
Заняття 20. Тема 20 Vtc –My judgment//Test four/Тема 20 Gtc- Linking words
Because, as and since; so and therefore; in order to, to+ infinitive and so (that); so and such; enough and too; in spite of and despite; but, although and though; even though and even if; participle clauses; before and after + -ing; when, while and since+ -ing.

Семестр 2

Заняття 1. Тема 1 Ltc- Listening Test 1/ Тема 1 Stc- Preparation 1: a. Dwelling, b. Holidays/
Speaking Test 1
Заняття 2. Тема 2 Ltc- Listening Test 2/ Тема 2 Stc- Preparation 2: a. Work, b. Forms of entertainment/
Speaking Test 2
Заняття 3. Тема 3 Ltc- Listening Test 3/ Тема 3 Stc- Preparation 3: a. Eating out, b. Free-time activities
and hobbies/ Speaking Test 3
Заняття 4. Тема 4 Ltc- Listening Test 4/ Тема 4 Stc- Preparation 4: a. Fashion, b. Life styles/
Speaking Test 4
Заняття 5. Тема 5 Ltc- Listening Test 5/ Тема 5 Stc- Preparation 5: a. Pollution, b. Wild life/
Speaking Test 5
Заняття 6. Тема 6 Ltc- Listening Test 6/ Тема 6 Stc- Preparation 6: a. Advertising, b. Spending money/
Speaking Test 6
Заняття 7. Тема 7 Ltc- Listening Test 7/ Тема 7 Stc- Preparation 7: a. Sports and games, b. Education/
Speaking Test 7
Заняття 8. Тема 8 Ltc- Listening Test 8/ Тема 8 Stc- Preparation 8: a. Technology, b. Means of
transport/
Speaking Test 8
Заняття 9. Тема 9 Ltc- Listening Test 9/ Тема 9 Stc- Preparation 9: a. Healthy living, b. Disasters/
Speaking Test 9
Заняття 10. Тема 10 Ltc- Listening Test 10/ Тема 10 Stc- Preparation 10: a. Cinema, b. Newspapers.
Magazines/ Speaking Test 10
Заняття 11. Тема 11 Ltc- Listening Test 11/ Тема 11 Stc- Preparation 11: Travel, Health, Buying a
present/ Speaking Test 11
Заняття 12. Тема 12 Ltc- Listening Test 12/ Тема 12 Stc- Preparation 12: Country life – City life,
Shopping, Holiday accommodation/ Speaking Test 12
Заняття 13. Тема 13 Ltc- Listening Test 13/ Тема 13 Stc- Preparation 13: Celebrations, Music, Human
achievements/ Speaking Test 13
Заняття 14. Тема 14 Ltc- Listening Test 14/ Тема 14 Stc- Preparation 14: Services, Committing offences,
Tourism/ Speaking Test 14
Заняття 15. Тема 15 Ltc- Listening Test 15/ Тема 15 Stc- Preparation 15: Social problems, Eating places,
Raising money for charity/ Speaking Test 15
Заняття 16. Тема 16 Ltc- Listening Test 16/ Тема 16 Stc- Preparation 16: Emergency services, Jobs,
Helping the environment/ Speaking Test 16
Заняття 17. Тема 17 Ltc- Listening Test 17/ Тема 17 Stc- Preparation 17: Leisure time, Family, After-
school activities/ Speaking Test 17
Заняття 18. Тема 18 Ltc- Listening Test 18/ Тема 18 Stc- Preparation 18: Sources of information,
Appearances, Party venues/ Speaking Test 18
Заняття 19. Тема 19 Ltc- Listening Test 19/ Тема 19 Stc- Preparation 19: Companionship, Learning
experiences, Local culture/ Speaking Test 19
Заняття 20. Тема 20 Ltc- Listening Test 20/ Тема 20 Stc- Preparation 20: People & Animals, Weather &
Lifestyle, Student summer jobs/ Speaking Test 20

Теми лабораторних робіт

Лабораторні заняття не передбачені.

Самостійна робота

Самостійна робота включає підготовку до практичних занять, самостійне вивчення тем та питань, які не викладаються на практичних заняттях та виконання індивідуального завдання.

Теми індивідуальних завдань:

1. Актуальність моєї науково-дослідницької роботи
2. Новизна моєї науково-дослідницької роботи
3. Цілі та завдання моєї науково-дослідницької роботи
4. Практичне впровадження інноваційних методів в рамках моєї науково-дослідницької роботи
5. Експеримент в рамках моєї дослідницької роботи
6. Участь в міжнародних науково-дослідницьких програмах
7. Командна робота в рамках міжнародного науково-дослідницького проєкту
8. Участь в міжнародних дослідницьких програмах
9. Пошук інформації в процесі науково-дослідницької роботи
10. Науково-метричні бази
11. Портали для пошуку інформації
12. Написання наукової статті для фахового видання
13. Написання доповіді на конференцію
14. Написання тез для збірки
15. Структура автореферату
16. Написання анотації
17. Оформлення посилань, цитат.
18. Складання бібліографії.
19. Написання есе.
20. Стилiстичні особливості наукових статей

Література та навчальні матеріали

Основна література:

1. Розвиток лексичної компетенції у форматі онлайн: Vocabulary Training Course (VTC) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=5>
2. Розвиток граматичної компетенції у форматі онлайн: Grammar Training Course (GTC) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=9>
3. Розвиток мовленнєвих навичок письма у форматі е-навчання: Writing Training Course (WTC) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=12>
4. Розвиток навичок аудіювання у форматі е-навчання: Listening Training Course (LTC) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=11>
5. Розвиток навичок говоріння у форматі е-навчання: Speaking Training Course (STC) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=14>
6. Практика екзамена Exam Practice (EP) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=13>

Додаткова література:

1. Exam Booster. Preparation for B2+ Level Exams. Virginia Evans, Jenny Dooley. Express Publishing, 2020.
2. Hewings, M. Advanced Grammar in Use, CUP, 2015.
3. Yule, G. Oxford Practice Grammar (adv), OUP, 2016.
4. Oxford Business English Dictionary, OUP, 2016.
5. Sergeyeva T., Turlakova N., Pyvovarova N., Barber J. Communication in the frame of training and research: textbook/ T. Sergeyeva, N. Turlakova, N. Pyvovarova, J. Barber. – 2nd ed. – Kharkiv: "Operativna poligrafija", 2020. – 120 p. – [In English and Ukrainian].
6. Sergeyeva T., Barber J. Professional and personality self-development under condition of intensive transformations: Textbook. – 2nd ed./ T. Sergeyeva, J. Barber. – Kharkiv: «Operativna poligrafija», 2020. – 120 p.

- 7.R.N. Jordan. Academic Writing Course, Longman, 2018.
- 8.Williams, E.Y. Presentations in English, Macmillan, 2018.
- 9.Grussendorf, M. English for Presentations, OUP, 2017.
- 10.Thomson, K. English for Meetings, OUP, 2017.
- 11.Thomson, K. English for Negotiations, OUP, 2018

Інформаційні ресурси в Інтернеті (перелік інформаційних ресурсів):

- 1.Tutorials [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://first.stvteam.net/course/view.php?id=15>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкове оцінювання у вигляді:
іспиту- 40% та
поточного оцінювання - 60%
(практичні заняття– 20%,
тести – 20%,
самостійна робота – 10%,
індивідуальні завдання – 10%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність Для проходження дисципліни необхідно працювати з навчальної та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності аспіранта підсумковий контроль не проводиться.

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Тетяна СЕРГЕЄВА

24.06.2024

Гарант ОП
Олег АКІМОВ